

svoje strogosti bili pri ljudstvu posebno priljubljeni, po njih odhodu jih je pa prebivalstvo ohranilo vendar še v precej dobrem spominu. Tako tudi Midhad paša ni pri Bolgarjih v najslabšem spominu. Po svojem odhodu iz Bolgarije je bil veliki vezir in je izdelal ustavo za vso turško državo, ko se pa ni bila obnesla. Zadnja leta tega znamenitega moža so bila žalostna in je, kakor že mnogi drugi turški državniki, umrl v preganstvu 1884. leta in to celo najbrž ne naravne smrti.

Strategično važnost Ruščuka so Rusi dobro spoznali v raznih vojnah. Leta 1810. so ga bili zasedli. Drugo leto so pri Ruščuku zmagali mnogo močnejšo vojsko velikega vezirja Ahmeda ali so se vzlic temu morali nazaj umakniti preko Dunava, ko so poprej mesto zažgali. Turki so potem takoj zopet začeli trdnjavo. Leta 1854. in v zadnji vojni so od tukaj Turki bombardovali na nasprotni strani Dunave ležeče mesto Gjurgjevo.

V vojni 1877—1878 leta je Ruščuk branil Ahmed Kajsarli paša, ki se je po dolgem obleganju udal Rusom. Na berolinskem kongresu se je sklenilo, da se ruščuška trdnjava podere, kakor vse druge trdnjave ob Donavi. Sedaj od bivših trdnjaviških zidov na dunavskem obrežju ni skoro ničesa več videti. Kamenje se je polagoma porabilo za zidavo hiš in sedaj se vidijo le še razvaline jedne utrdbe. Od ruske strani je bil Ruščuk tudi utrjen, ali tudi tam vse razpada. Ravno podira utrdb nobeden ne, ali popravljati ne smejo, ker mesto ni več trdnjava in tako vse razpada. Ako kdo rabi kamenja, tudi lahko razdira trdnjavske zidove, brani mu nikdo.

2 kilomet. od mesta proti jugozapadu je trdnjava Levante. Kraj za trdnjavo je dobro izbran, ker od tod se lahko brani s topovi ne le Ruščuk, temveč tudi strelja na drugo dunavsko obrežje in mesto Giurgjevo. Pa tudi ustje Leonza, kjer je dobro pristanišče, bilo je s to utrdbo zavarovano.

Ta trdnjava je narejena iz prsti, in notri so bivališča varna pred bombami. Vhoda sta dva. Na zgornji strani je nasip predrt in tod je vhod v trdnjavo ob mirovnem času, južni vhod pa pelje v globok jarek. Vhoda sta zavarovana z majhnimi utrdbami, na katerih so postavljeni topovi in napravljena mesta za strelce s puškami. Široka pot k trdnjavi je tudi dobro zavarovana. V trdnjavi so spravljani topovi novejših sistemov, ki pa seveda niso postavljeni. Poleg tega leži v tej trdnjavi še več starega strelilnega orodja. Trdnjavo varuje vedno oddelek pešcev.

V Ruščuku je obrt precej razvit. Več predilnic je za volno in pavolo. Potem tukaj izdelujejo naročnice od barvaste steklenice. Te naročnice se izdelujejo še na turški način. Steklenina se raztopi v ilovnati peči. Pri delu se rabita le dve železni palčici, s katerim se vzame tekoča steklenina iz peči, vleče, suče in obrača. Taka naročnica je hitro narejena. Spreten delavec jih naredi šestdeset v jedni uri.

Poleg potrebnih ljudskih šol je v Ruščuku tudi realna gimnazija s 26 učnimi močmi in pa poljedeljsko učni-

lišče z 10 učnimi močmi. Tu naj še omenimo, da imajo Bolgari še jedno kmetijsko šolo v Sadovi, da torej ni res, kar je nedavno neki slovenski list posnel po nekem ruskem listu, da v Bolgariji še ni nobene kmetijske šole. Občna izobraženost je v Bolgariji dosti večja, nego v Rusiji sami, seveda kar se tiče visokih šol, je Rusija, ki je velevlast daleč spredaj, ali pomisliti je treba, da ni dolgo, ko je Bolgarija bila še pod turškim jarmom.

Ruščuk ima tudi 6 tiskaren. Ker ima mesto živahno trgovino in plovbo po Dunavi, potem tudi apelacijsko sodišče, je umljivo, da je v Ruščuku dosti razumništva.

Z Varno je Ruščuk zvezan z železnico. V Gjurgjevo pa vozijo parniki slednji dan. Od tam pa drži železnica v Bukarešt. Zaradi svoje ugodne lege ob Dunavi in ugodnih zvez, se bode Ruščuk še lepo razvil. Trgovina je vedno živahnejša, če tudi je nekoliko ovirajo neugodne politične razmere. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Shod plesnih učiteljev. Dne 3. in 4. t. m. je bil v Dessauu na Nemškem shod plesnih učiteljev. Sklenili so, da se osnuje velika šola za učitelje plesa. Gospodje menda mislijo s tem povzdigniti veljavo plesne umetnosti.

Žensko gimnazijo osnujejo v Berolinu. Dosedaj je bila v Berolinu nekaka ženska realka s štirimi razredi, ki se opusti. Nova gimnazija bode osnovana po novih učnih načrtih in bodo ženske, ki jo dovrše, imele pravico obiskovati medicinsko in filozofično fakulteto.

Mejnarodni zdravniški kongres se snide dne 24. septembra v Rimu. Obljubilo je že 23 vlad in 88 znanstvenih društev, da odpošljejo svoje zastopnike. Vsega vkupe se tega shoda udeleži kacic 3000 učenjakov.

Nova železnica v Rusiji. Od Urala do Kungrada ob Amu Darji v Srednji Aziji mislijo zgraditi novo železnico.

Prvi sestanek krščanskih starinoslovcev bode od 4. do 8. septembra v Spletu v Dalmaciji. Kdor se hoče udeležiti tega shoda, naj do 20. avgusta naznani predsedniku pripravljavnega odbora na Dunaji V. A. Neumanu (Garnisons-gasse 18) ali pa ravnatelju Buliću v Spletu in naznanilu naj priloži 10 kron. Tega shoda se bodo udeležili tudi razni inozemski učenjaki; sploh možje, ki se zanimajo za krščanske starodavnine ali za zgodovino Dalmacije. Želimo, da se tudi kak Slovenec udeleži tega shoda.

Sibirska razstava bode čez dve leti v Moskvi. Na tej razstavi bodo razstavljeni razni predmeti iz Sibirije in druge stvari, ki se tičejo Sibirije. Razstava bode imela sledeče oddelke: 1. Znanstveni oddelek (slovstvo, mineralogijo, geologijo, botaniko, zoologijo, meteorologijo, zemljepisje, starinoslovje, zgodovina, statistika, antropologija in etnografija); 2. kmetijski oddelek; 3. vrtnarski; 4. gozdarski; 5. rudarski; 6. živinarski in 7. lovski in ribiški oddelek. V 8. oddelku bodo izdelki domačih narodov, 9. oddelek bode za obrtnijo in 10. oddelek bode odločen za sosedne dežele: Mandžurija, Mongolija, Kitaj, Japan in Koreja.

Novice.

— **Osobne vesti.** Sodna pristava gg. Ant. Klobučar v Ptuj in Maks pl. Langer v Novem mestu, sta imenovana okrajnima sodnikoma, prvi v Trebnjem, drugi v Radečah. — Kamniški dek. in žup. č. g. J. Oblak imenovan je častnim ka-

nonikom stoljnega kapitelja ljubljanskega. — Č. g. Matej Kožuh dekan v Stariloki praznoval je na sv. Ane dan prav slovesno 25letnico svojega župnikovanja in dekanovanja ondi. — Gosp. dr. A. Homan, okrožni zdravnik v Prevojah, pride za okrožnega zdrav. v Radeče, ker se je dosedanji tamošnji okrožni zdrav. dr. Mahr odpovedal službi. — Gosp. dr. Ivan Bobek, okrožni zdravnik v Ribnici, je šel v pokoj in se služba razpisuje do 10. avgusta t. l.

— **Barona Winklerja**, bivšega dež. predsednika kranjskega, prosili so tolminski volilci, da naj kandiduje za deželni zbor goriški na mesto umrlega notarja Ivančiča. Gosp. baron se je pa izjavil, da ponudbe z ozirom na svoje zdravje ne more sprejeti.

— **Komisijiski vlak iz Ljublane v Kočevje** odpeljal se je zadnji pondeljek iz državnega kolodvora ob 7. uri 16 minut zjutraj in došel v Kočevje opoludne. Vsega postanka imel je na postajah in postajicah 1 uro 11 minut. Vrnila se je komisija iz Kočevja ob pol štirih popoldne in dospela v Ljubljano na državni kolodvor ob 7. uri in 38 minut zvečer. V komisiji so bili: dvorna svetnika stavbeni ravnatelj državnih železnic pl. Bischof in namestnik obratnega ravnatelja vitez Pichler, obratni vodja pl. Skala, upravni odbor dolenjskih železnic: baron Schwegel, dvorni svetnik Liharzik, knez Auerperg, Bamberg, Karol Luckmann, ces. svetnik Murnik, dr. Schaffer, dr. Suppan, in profesor Šuklje; potem vodja železniške zgradbe nadzornik Klemenčič in podjetnik Redlich s svojim namestnikom. Vožnje izvršila se je brez vseh zaprek in priznati se mora, da je delo solidno.

— **Javno tombolo** priredi v nedeljo dne 6. avgusta t. l. na glavnem trgu v Kranji ondotno gasilno društvo.

— **VIII. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda** se je vršila v sredo 26. t. m. v najlepši vasi na Slovenskem v prijazni Sežani na Primorskem. Vidni napredek, katerega je naredila družba v zadnjem letu, kazal se je tudi v ogromni udeležbi in o velikem navdušenju navzočih, ki so čuli o prelepih in za naše razmere ogromnih uspehih družbenega delovanja. Velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda so postale nekak slovenski narodni praznik, ki dá bojevnikom za sveto narodno reč priliko, se veseliti uspehov ter se krepiti za bodoče boje na polji narodne ideje. — O glavni skupščini 26. t. m. hočemo še podrobnejše poročati, za danes prijavimo le kratko poročilo o slavnostnem dnevu na kršnih tleh probujenega Krasa. Ob 1/2 10. uri je pripeljal posebni vlak udeležence iz Koroške, Štajerske in Kranjske na kolodvor v Sežano ob pokanji topičev in sviranjem vrle postojinske godbe. Na kolodvoru so čakali vlaka došleci iz Primorja in domačini, njim na čelu sežanski župan gosp. R. Mahorčič, ki je pozdravil prišle goste. Gospica Mahorčičeva je isto tako pozdravila došle dame ter jim poklonila prekrasne šopke. Iz kolodvora korakal je sprevod na stotine udeležencev skozi slavolok v z zastavami okinčano Sežano. Na slavoloku stal je napis: „Vam, ki ste naši“. Ob 10. uri udeležili so se skupščinarji sv. maše v farni cerkvi ter potem odšli na prostor zborovanja na Mahorčičev vrt, ki je bil okrašen z zastavami in s podobo Nj. Vel. presvitlega cesarja. Točno ob 11. uri otvori družbeni predsednik veleč. gosp. prof. Tomo Zupan zborovanje, konstatuje sklepčnost ker je zastopanih nad 100 podružnic, pozdravi vse navzoče ter predstavi vladnega komisarja. Po otvoritvi zborovanja pozdravi skupščino v imenu družbe sv. Cirila in Metoda za hrvaško Primorje gosp. dr. Vitezič, ki je bil burno pozdravljen. Društveni tajnik veleč. gosp. župnik Žlogar je temeljito in v prav krasnih potezah poročal o društvenem delovanju v preteklem letu ter je v svojem lepem govoru kazal, kaj smo storili Slovenci v boji za narodni obstanek na periferijah našega ozemlja. Zlasti je poudarjal neprecenljive zasluge, ki si jih je steklo narodno ženstvo za našo družbo, koje kulturno misijo sedaj podpira ženska armada nad 4000 bojevnic. Tajnikovo poročilo sprejelo se je z nepopisnim navdušenjem ter se je iz-

reklo soglasno odobravanje sedajnemu družbenemu delovanju, ki naj bo tudi v bodočnosti enako. Blagajnikovo poročilo, ki je kazalo izvršten denarni uspeh, se je potrdilo na predlog preglednega odbora, ki je našel vse račune v najlepšem redu, soglasno in z glasnim odobrovanjem. Ob volitvi po pravilih izstopivših odbornikov in drugih funkcionarjev bili so voljeni vsi dosedanji gospodje, le mesto g. dr. Tavčarja, ki je zopetno volitev odklonil, bil je ednoglasno izvoljen veleč. gosp. kurat Koblar, ki je volitev sprejel z besedami: „Dosedaj mi je bilo delovanje za prepotrebno društvo sv. Cirila in Metoda prijetna naloga, a od slej naprej mi bo sveta dolžnost.“ — Predlog g. dr. Viteziča, da se voli odbor, ki bo vse potrebno ukrenil za skupno delovanje družbe sv. Cirila in Metoda za slovenske pokrajine in za hrvaško Primorje se izroči odboru v izvršitev. — Ko je bil dnevni red končan, zahvali se prvomestnik vsem zborovalcem ter prosi pooblastila, da sme v imenu skupščine pohoditi gosp. c. kr. okrajnega glavarja ter ga prositi, da sporoči na Najvišje mesto udanostno izjavo družbe sv. Cirila in Metoda, kar je bilo z burnimi „Slava“ klici sprejeto. — Ob 1. uri pričel se je banket na vrtu g. Mahorčiča, ki je bil v vsakem oziru izvrstno prirejen. Pri banketu je veljala prva napitnica Nj. Vel. presvitlemu cesarju, potem se je napilo najlepši slovenski vasi Sežani, gosp. županu Mahorčiču, narodnemu ženstvu i. t. d. — Ob 3. uri odpeljal je posebni vlak vse skupščinarje v Divačo, koder so šli pozdravljeni od g. župana v prekrasno divaško vilenico, ki je bogato razsvetljena očarala s svojimi podzemeljskimi čudeži vse obiskovalce. — Zvečer bila je prosta zabava na vrtu g. Mahorčiča v Divači in le prehitro je prišla ura odhoda in ločitve. — Tako je minul prekrasen in za Slovence velevažen dan, kjer se je v edinosti in slogi kratko razmotrivalo vprašanje, kako ščititi našo narodnost napram krutim silam ponemčevanja in poitaljevanja. zadovoljni so odšli vsi skupščinarji vsak na svoj dom ter nesli seboj v srcih zavest, da nam Slovincem je spas le v starem našem geslu „Vse za vero, dom, cesarja!“

— **Petindvasetletnica «Narodne čitalnice» v Kamniku** praznovala se je minolo nedeljo prav slovesno. Mesto bilo je okinčeno z zastavami, z Malega grada pa je strel naznanjal ta lepi narodni praznik, h kateremu so prihiteli rodoljubi iz vseh krajev. Izmej vnanih društev udeležili se slavnosti in sicer iz Ljubljane: „Sokol“, pevsko društvo „Slavec“, čitalnica in klub slov. biciklistov, ter kranjska čitalnica; vrhu tega udeležila so se pa slavnosti vsa kamniška društva: „Lira“, ognjegasno društvo, veteransko društvo in kamniški meščani s svojo staro zastavo. Goste došle zjutraj ob 9. uri z vlakom pozdravil je presrčno g. župan Močnik, na kar se je razvrstil prelep sprevod po mestu. Pred čitalnico deklamovala je gospodična Medvedova pozdrav čitalnici kamniški ter pripela na zastavo krasen trak, darilo kamniških Slovencev povodom 25letnice. Na to se je sprevod razšel. Ob 11. uri bila je v župni cerkvi sv. maša, pri kateri je pelo pevsko društvo „Lira“. Potem je bil skupni obed pri Fišerji, nato pa presrčen vzprejem gostov došlih s popoldanskim vlakom iz Ljubljane. Ob 5. uri je bil koncert pri Fišerji, pri katerem je sodelovalo pevsko društvo „Lira“ in godba domačega pešpolka bar. Kuhn št. 17. Vrt in salon bila sta natlačeno polna občinstva. Pri veselici čuli so se tudi prav lepi govori. Govorili so mej drugimi župan Močnik, dr. Karol vitez Bleiweis, starosta Hribar, dr. Kušar, Hrvat grof Kulmer, dr. Vilfan in drugi. Zvečer bil je v čitalničnih prostorih ples. Več rodoljubov in društev, posebno čitalnic, ki se niso udeležili slavnosti, so brzojavnim potom pozdravili kamniško čitalnico ob njeni 25letnici. V vsem se mora reči, da je bila vsa slavnost prav lepa in narodna čitalnica kamniška sme jo z zlatimi črkami zapisati v svojo kroniko, vsem udeležencem in vrlim narodnim kamničanom bo pa ostala v neizbrisnem spominu.

— **Tridesetletnica narodne čitalnice v Kranji** proslavila se bode, soditi po sedanjih velikih pripravah, kolikor

možno sijajno dne 13. avgusta t. l. Korporativno se izmed društev udeležita slavnosti tudi „Ljubljanski Sokol“, ki bo javno telovadil na glavnem trgu in pevsko društvo „Ljubljana“. Čisti dohodek slavnosti namenjen je za Preširnov spomenik.

— **K pevski slavnosti v Mariboru dne 6. t. l.** vozil bode iz Ljubljane in nazaj posebni vlak. Prihajal bo v Maribor ob 9. uri 20. minut dopoldne. Potem bo takoj slavnostni vsprejem. Ob 10. uri sv. maša v sv. Alojzija cerkvi. Ob 1/2 11. uri glavna pevka vaja. Ob 1. uri skupni obed; ob 4. uri IX. veliki zbor „Slovenskega pevskega društva na Ptujih“, ki preredit slavnost in ob 5. uri veliki koncert s sodelovanjem ptujске godbe.

— **«Narodni Dom».** Upravni odbor „Narodnega Doma“ v Ljubljani zboroval je dne 16. t. m. Zborovanja udeležil se je tudi arhitekt Škabroust iz Prage, kateremu je bilo prisojeno prvo darilo za njegov načrt. Sklenilo se je Škabroustov načrt po vseh dimenzijah nekoliko razširiti, osobito stranske prostore, namenjene različnim narodnim društvom. — Škabroust obvezal se je predelati svoj načrt v tem smislu ter obljubil končati delo in proračun do 1. septembra t. l. Delo se potem predloži takoj stavbinski oblasti, tako, da bode že letos mogoče ograditi stavbinski prostor in začeti s kopianjem tal.

— **Prvo podružnico »Slovenskega planinskega društva«** so ustanovili v Kamniku. Podružnica šteje že nad 20 članov. Da bi zavedni rodoljubi tudi drugod posnemali vrle Kamničane!

— **Odhodno slavnost** prirede podčastniki pešpolka baron Kuhn št. 17. dne 5. avgusta t. l. na Virantovem vrtu v Ljubljani.

— **Zlata maša.** Dne 27. t. m. je preč. gosp. stolni prošt dr. Lenart Klofutar praznoval na tihem 50letnico svojega mašništva. Slovesno bo jubilat obhajal svojo 50letnico na Veliki Šmaren dan v stolnici v Ljubljani,

— **Okrajna učiteljska konferenca za Logatec** vršila se bode 31. julija t. l. ob 9. uri dopoldne v Planini.

— **II. letošnje vrtno veselico** priredi pevsko društvo „Ljubljana“ v nedeljo dne 6. avgusta tega leta na Virantovem vrtu.

— **Abiturijentska veselica** slov. in hrv. učiteljske in učiteljskihnikov, ki je bila minolo soboto zvečer na starem strelišču, završila se je prav lepo, posebno kar se tiče zanimivega programa, ki se je ves prav dobro izvel. Udeležba ni bila posebna.

— **Novo bralno društvo** pod imenom „Kmetijsko in obrtnijsko bralno društvo“ ustanovilo se je v Vipavi.

— **Kranjska hranilnica** zgradila bo l. 1895. v spomin svojega 70letnega obstoja hiralnico in bo isto tudi vzdrževala.

— **Slovensko šolo v Velikovcu** na Koroškem ustanovila bode družba sv. Cirila in Metoda. Poslopje za to šolo je družba že kupila.

— **Umrli** je minolo nedeljo v Ljubljani veleposestnik g. Jožef Hočevnar v 82. letu svoje starosti. Vrlemu narodnjaku bodi zemljica lahka. — Na Zalemlogu nad Škofjo Loko umrl je posestnik in trgovec gosp. Urban Weber v 46. letu svoje dobe. Pokojnik bil je na daleč okrog znan vsled velike trgovine s strešnimi ploščami. N. v. m. p.

— **Potrjena pravila.** Spremenjena društvena pravila „Dijaške in ljudske kuhinje“ in „Slovenske Matice“, kakor sta jih odobrila zadnja občna zbornica teh društev, je deželna vlada kranjska potrdila.

— **Poskušeni samomor.** Predvčeraj v jutro je v novi brambovski vojašnici računski podčastnik J. Jamar doma iz Fužin pod Ljubljano izstrelil iz namena se usmrtiti proti

sebi iz revolverja dve krogli, ki sta ga močno ranili a ne usmrtili. Nesrečneža prenesli so v bolnišnico in upa se, da bo okreval.

— **Požara.** Dne 21. t. m. uničil je velik požar posestniku Fortunatu Kranjcu v Budanjah pri Vipavi vsa gospodarska in hišno poslopje ter 100 centov sena. Škode je 2000 gld. — Istega dne pogorela sta kajžarju Alojziju Slaparju v Oberšah pri Kamniku hiša in hlev. Škode je 600 gld.

— **Nesreča na železnici.** Mej Pizo in Livorno skočil je dne 9. t. m. vlak iz tiru. Stroj in več voz je hudo razbitih. Kurjač je mrtev. Strojvodja in jeden sprevodnik sta hudo poškodovana.

— **Nesreči na morji.** V Stegnesu v južni Angliji se je 8. t. m. več oseb za zabavo vozilo po morji. Ladija se je preobrnila in 26 jih je utonilo, nekaj se jih je pa rešilo. — Španska ladija Don Juan se je potopila blizu Filipinov. 126 potnikov je mrtvih, 170 potnikov in 42 mornarjev se je pa rešilo.

— **Potres** je bil dne 24. t. m. v Dubrovniku v Dalmaciji. Hiše so se močno tresle. Škode pa vendar ni nobene.

— **Treščilo** je dne 23. m. m. v Wiscansinu v Ameriki v cirkus. 18 oseb je bilo takoj mrtvih, 30 pa poškodovanih.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 13. julija 1893. Pšenica gld. 9.50 kr., rž gld. 7.50 kr., ječmen gld. 6.50 kr., oves gld. 7.80 kr., ajda gld. 10.50 kr., proso gld. 6.— kr., turšica gld. 6.— kr., leča gld. 14.— kr., grah gld. 14.— kr., fižol gld. 10.— kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Loterijske srečke.

V Pragi dne 19. julija t. l.: 70, 47, 27, 64, 69.
V Lincu dne 22. julija t. l.: 4, 52, 72, 11, 46.
V Trstu dne 22. julija t. l.: 59, 7, 25, 12, 66.

Na prodaj

je hiša, z gostilno vrtom in nekaj polja.

Ponudbe sprejme

(20—3)

Janez Snoj

iz Nadgorice pri Ljubljani št. 23.

Selb. Kneipp

Visoko priporočana za ženske, otroke in bolnike.

Ponaredeb se naj varuje. Dobo se povsod. 1/2 kile 25 kr.

Neogibno potrebno je za vsako družino

Kathreiner-jeva

Kneipp-ova sladna kava

z okusom prave kave.

Ta kava daje to prednost, da se lahko popusti tako škodljiva prava zrnata ali pa z raznimi cikorijami zmešana kava in se iz te kave naredi okusna ter zdrava in redilna pijača. — Nedosegljiva je kot do-
datek k pravi kavi. (14—36)